

Garaczi László

HASÍTÁS

(egy lemur vallomásai 5.)

© *Garaczi László, 2018*

1.

Dolgoznom kell, különben elvisznek. Választhatok, hogy raktári segédmunkás leszek, földmérő, kérdezőbiztos vagy öltözőőr. Felvesznek alkalmi szerződéses közvélemény-kutatónak a Szociológiai Intézetbe. Nem érdekel a köz véleménye. Az első interjúból kiderül, hogy a köz nem a véleményt mondja el, hanem próbálja kitalálni a helyes választ. Szokta-e hallgatni a Körkapcsolás című rádióműsort? Visszakérdez, hogy én szoktam-e. Tőlem akarja megtudni, hogy ő hallgatja-e.

Belépek egy külvárosi bércaszárnya alagsori szükségglakásába, negyvenéves aggastyán ül a vetetlen ágyon. Megkérdezem, hogy szerinte a pubertáskori szocializációban mely társas viszonyok játszanak kardinális szerepet, a család, a munkahely vagy az informális csoportok, és tegye őket fontossági sorrendbe. Fókuszál, rekedt hangon kérdi, te sose iszol, hülyegyerek?

Rákosligeti ház, félmeztelen, kigyúrt pasas áll az ajtóban, nyughass, Csuri, kiáltja az őrjöngő kutyának. Az állatokat is be kell írni, van egy rubrika. Jöjjenek csak, nyitva a kapu, Csuri nem harap, csak ha

félnek tőle, és a kulcscsörgéstől megnyugszik. Belépek, a kutya rám veti magát, kitépi kezemből a lakáskulcsomat, és elrohan. Ne ijedezzek, mit ijedezek, csak játszik. Ettől fogva a kutyás házakat kihagyom. Ugatást hallok, már fordulok is vissza. Ha valaki az én kérdőíveimből próbálna tájékozódni, nálam Budapest teljesen kutyátlan.

Hetente háromszor dolgozom, szüleim úgy tudják, rendes állás. A személyimbe beírom vegytintával, hogy kérdezőbiztos. Elég fenyegetően hangzik. Radírból készült pecsétet is nyomok rá. Levált fotóm helyére beragasztom Jello Biafrának, a Dead Kennedys énekesének a képét. Az Ifjúsági Magazinból vágom ki, a cikk címe Nyaralás Kambodzsában. Közveszélyes munkakerülésért három hónap börtön jár Baracskán.

Az Illatos úton egy harminc körüli nővel készíték interjút. Sajnálkozik, kicsi a lakás, az ágyon kínál hellyel. Arcán pusztító nyomokat hagyott az idő, de átsejlik a ruháján a mellbimbója. Pajzsként tartom magam elé a kérdőívet. Mióta egy vasutas megkergetett, kihagyom a szexuális szokásokat. Egy idő után mégis úgy döntök, hogy feláldozom magam a szociológia oltárán. Mi a véleménye az erotikus partnerek ma oly divatos promiszkuitásáról? Ajka elnyílik, fényes tekintettel néz rám. Otthon fejezem be a kérdőívet.

A József Attila-lakótelepre vezényelnek. Én is ideges típus vagyok, de az ingerült rosszkedvnek az a töménysége, amit ott tapasztalok, lenyűgöz. Nem akarom szekálni őket, a könnyű kérdéseket kitöltöm helyettük. Gyeses kismama délelőttje? Tévézik, szoptat, cigizik, piál. A másfél órás kérdőívet lefaragom fél órára.

Mindez csak átmeneti időszak, készülök a nagy dobásra. Hogy pontosan mire, még nem tudom. Költőóriás, cirkuszi bohóc, gyöngyhalász, hippi, focisztár. Ötven kiló vagyok, görnyedten járok a hirtelen nyúlánkságtól, kevés az esélye a kapásgólnak gyevyentről brazilok ellen a Népstadionban.

Egyik osztálytársam tízévesen tudta, hogy ügyvéd lesz. Mi leszel, ha nagy leszel, öcsisajt? Ügyvéd. Most fejezte be a jogot. Fölvették egy irodába, én meg a tanárképzőtől is besokalltam. Szigorlat úttörővezetésből, József Attila mozgalmi élete, MHSZ-lőgyakorlat zuhogó esőben. Egyszerre öt lányba voltam szerelmes. A párttitkár be akart szervezni spiclinek.

Mit mondhatnék még? Bliccelek a BKV-n, falom a Melba kockát marokszámra, állandóan fáj a hasam. Egyetlen kincsem egy papírfecni, amire Allen Ginsberg a Fehérvári úton egy koncert után azt írta, Allen Ginsberg. Egy lánynak se mondtam, hogy szeretlek, ezt a szót még nem ejtettem ki a számon.

A régi haverok közül már csak Mikivel és Hajnal Bandival tartom a kapcsolatot.

Késő őszi este, nem találom az interjúalanyomat egy külsőgangos panel kilencedik emeletén. A ház kihalt, a korlátan túl sárga köd gomolyog. Valami mozgást érzékelek, két férfi jön felém a függőfolyosón. Figyelnek egy ideje, mondja a bajszos, hurokra akadtál, haver, mondja a másik. Nem hívnak rendőrt, maguk intézik el az ügyet. Lassan rájövök, hogy betörőnek néznek. Mögöttem tíz emelet mélység. Én leszek a Szociológiai Intézet első hősi halottja.

Megszáll az ihlet, hadoválni kezdek, hogy egyetemre járok, Allen Ginsberg a kutatási témám, verseket is írok, az egyik megjelent az iskolaújságban. Az örülési jelenettől elbizonytalanodnak, sikerül elslisszolni mellettük.

Radikális lépésre szánom el magam. A százoldalas füzetből csak az első oldalt kérdezem le, a képmény adatokat. Életkor, iskolai végzettség, munkahely, családi állapot. A többit a benyomásaim alapján én magam töltöm ki otthon.

A következő hónapokban fiktív felmérések százai készülnek szobám magányában. Működik a dolog, bár ahogy múlik az idő, egyre pokolibb küzdelmet folytatok az ismétlés és az unalom ellen. Egyik ügyfelemnek hat ujjat vizionálok, és azt állítom, hogy kívülről tudja Marx Tőkéjét. Egy állatorvos levágott kutyafe-

jet tart a hűtőjében, mert szakvéleményt kell írnia, hogy ez a kutya harapott-e meg az utcán egy kérdezőbiztost. Leadom az íveket, semmi visszajelzés.

Kezdem elveszíteni a mértéket.

Valakiről azt írom, hogy foglalkozása ipari cite-rás, és darált fenyőtűvel táplálkozik. Leleplezek egy csecsemőtetováló szalont, egy mátyásföldi ügyfelemből feltalálót kreálok, lakása tele van pöfögő kémcsővel, aranyat állít elő géemká alapon. Ezeket a kérdőíveket is simán kifizetik.

A válaszok helyére beírom, hogy punk is not dead, no future, no pasaran. Álmomban bevallom a Szociológiai Intézet igazgatójának, hogy az összes választ én találok ki, mire megveregeti a vállam, törődjek bele, életem végéig ezt fogom csinálni.

MAGVETŐ
KÖNYVKIADÓ ÉS KERESKEDELMI KFT.
www.magveto.hu
www.facebook.com/magveto
magveto.kiado@lira.hu
Felelős kiadó Dávid Anna

Készült a Gyomai Kner Nyomda Zrt.-ben,
a nyomda alapításának 136. esztendejében, 2018-ban
Magyar Könyvkiadók és Könyvterjesztők Egyesülésének tagja
Felelős vezető: Erdős Tamás vezérigazgató
Telefon: 66/887-400
<http://www.gyomaikner.hu>
E-mail: knernyomda@gyomaikner.hu

Felelős szerkesztő Szegő János
Kézirat-előkészítő Hradeczky Moni
Korrektor Schmal Alexandra
A borítót Máthé Hanga,
a kötetet Pintér József tervezte
Műszaki vezető Takács Klári
Kiadványszám 8902
PT Serif betűtípusból szedve
ISBN 978 963 14 3666 2